

פרשת שלח

נערך ע"י הרב קליין שליט"א

א. הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים

שאלה: במס' סוטה (ל"ד:) איתא, שמשנה רבנו ביקש רחמים על יהושע, שקרא לו "י"הושע – ה' יושעך מעצת מרגלים. ונשאלת השאלה, כיצד התפלל משה על יהושע, הלא הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים ואיך יכול משה רבנו להתפלל, על היראת שמים של יהושע?
תשובה:

א. ירושת בנות

שאלה: במס' סוטה (ל"ה.) איתא, שכשיהושע רצה לדבר לעם דברים טובים בענין א"י השתיקוהו ואמרו לו: וכי מי שאין לו בנים ליטול חלק בארץ ידבר בפנינו?! ונשאלת השאלה, הלא במס' מגילה (י"ד:) מבואר, שאף שליהושע לא היה בנים, אבל היו לו בנות והרי בנות גם נטלו חלק בא"י כבנות צלפחד וא"כ מה טענת עם ישראל?
תשובה:

ג. שלוחו של אדם כמותו

שאלה: כתוב בפסוק (י"ד, ט"ו): "במספר הימים אשר תרתם את הארץ ארבעים יום, יום לשנה יום לשנה תשאו את עוונותיכם ארבעים שנה" ובספרי זוטא איתא, אמר רבי ישמעאל: וכי ישראל תרו אותה, והרי שנים עשר בלבד תרו אותה, אלא לפי שהיו שלוחיהו, ושלוחו של אדם כמותו. ונשאלת השאלה, הלא בעצם השליחות לתור את הארץ לא היתה עבירה, ומה שאח"כ המרגלים הוציאו דיבה רעה זה עבירה שלהם ולזה לא נשלחו כלל ומדוע עבירתם מתייחסת לכלל ישראל?
תשובה:

ד. אבילות כלל ישראל

שאלה: כתוב בפסוק (י"ד, ל"ט): "וידבר משה את הדברים האלה אל כל בני ישראל ויתאבלו העם מאד". והקשו המפרשים, מה שייכת כאן אבילות הרי אבילות לא שייכת אלא במיתה? ותירצו, שהיות והקב"ה גזר עליהם "במדבר הזה יתמו ושם ימותו" שוב דינם כמתים ושייך בהם אבילות. ונשאלת השאלה, הלא ידועים דברי הרמב"ם (יסודי התורה פ"י ה"ד) כי רק מדברים טובים אין הקב"ה יכול לחזור בו, אבל מדברים רעים הקב"ה יכול לחזור בו, וא"כ איך התאבלו לפני שיצא הדבר אל הפועל, הלא הקב"ה יכול לחזור בו?
תשובה:

ה. הואיל ומיקלעי ליה אורחים

שאלה: במס' פסחים (מ"ו:) שנינו: האופה מיו"ט ליום חול, רבה אמר אינו לוקה היות ויתכן שיקלעו לו אורחים שיהיו צריכים לפת זה ביו"ט. והקשו תוס', דא"כ בטלת מלאכת שבת הואיל וראוי לחולה שיש בו סכנה, ותירצו, שלא שכיח. ונשאלת השאלה, למה דנו את המקושש עצים בשבת למיתה הלא לדעת ר"א במס' שבת (ק"ל.) שמתיר לכרות עצים בשבת לצורך מילה ומילה היא שכיחא כמבואר בזבחים (צ"א.) ובזה אומרים "הואיל" וא"כ נפטור את המקושש עצים הואיל והעצים שתלש ראויים לצרכי מילה?

תשובה:

ו. בענין המקושש עצים

שאלה א': בספרי זוטא מובא, שהמקושש חילל שבת בפני כל העדה. וקשה – אם אכן המקושש חילל את השבת בפני כל העדה, כיצד זה דנוהו למיתה והלא במס' סנהדרין (י"ז.) שנינו: סנהדרין שראו כולם לחובה פוטרין אותו, ואין לך מצב של "כולם ראו לחובה" יותר מחילול שבת בפני כל הסנהדרין?

תשובה:

שאלה ב': כיצד כתב הב"י (או"ח סי' רס"ג) בשם רב שרירא גאון שלא מכניסים לבית הסוהר בשבת וביו"ט והלא מקרא מלא אומר "ויניחו אותו במשמר" (ט"ו, ל"ד) ובמס' סנהדרין (מ"א.) שנינו כי היה זה ביום השבת?

תשובה:

ז. בענין ציצית

שאלה א': במשנ"ב (או"ח סימן כ"ד ס"ק ט') כתב בשם האחרונים שמצוה לעשות גם טלית נאה אפילו שהוא רק הגורם למצות ציצית ונשאלת השאלה, למה לא צריך בית נאה אפילו שבית הוא גורם למצות מזוזה?

תשובה: א

שאלה ב': בספר הפרדס המיוחס לרש"י (הלכות ציצית סימן ל"ו) מובא, שבמקום שדולקים נרות, דין הלילה כדין היום והנמצא במקום זה חייב בציצית אפילו שלילה לאו זמן ציצית, וקשה – כיצד יתכן שעל ידי הדלקת נרות אנו מחשיבים את הלילה ליום, וכי לילה ויום נמדדים בכמות האור המצויה באותה העת?

תשובה: